

## ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Στον ακόλουθο Κώδικα Δεοντολογίας και Πρακτικής:

- ❖ «ΕΑΡ» σημαίνει τον «Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Ψυχοθεραπείας»
- ❖ «ΕCΡ» σημαίνει το «Ευρωπαϊκό Πιστοποιητικό Ψυχοθεραπείας» που χορηγείται από το ΕΑΡ.
- ❖ «Μέλος» σημαίνει όλα τα μέλη του ΠΣΨΘ σε όλες τις κατηγορίες μελών.
- ❖ «ΠΣΨΘ» σημαίνει τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ψυχοθεραπευτών.
- ❖ Ως "πελάτης" νοείται οποιοσδήποτε (συμπεριλαμβανομένων ατόμων, ζευγαριών, ομάδων, οικογενειών, εκπαιδευομένων, φοιτητών και εμποπτευομένων) που αναζητά ή λαμβάνει επαγγελματικές υπηρεσίες που σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με την επαγγελματική κατάρτιση ενός μέλους με την οποία είναι εγγεγραμμένο ως μέλος του ΠΣΨΘ.
- ❖ Οι λέξεις που εισάγουν ένα γένος θα περιλαμβάνουν όλα τα γένη και ο ενικός περιλαμβάνει τον πληθυντικό και τον ενικό.

## Προοίμιο

Τα Μέλη του ΠΣΨΘ

- 1) Σέβονται την αξιοπρέπεια και την αξία του ατόμου και επιδιώκουν την διατήρηση και προστασία των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- 2) Δεσμεύονται στην αύξηση της γνώσης σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά και την κατανόηση των ανθρώπων για τον εαυτό τους και τους άλλους και στη χρήση αυτής της γνώσης για την προώθηση της ανθρώπινης ευημερίας.
- 3) Για την επιδίωξη αυτών των στόχων καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την προστασία της ευημερίας των πελατών τους, των ατόμων που σχετίζονται με τους πελάτες τους (όπου αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με τις ανάγκες των πελατών τους) και των συμμετεχόντων σε έρευνα που μπορεί να αποτελούν αντικείμενο μελέτης.
- 4) Σέβονται τα άλλα Μέλη του επαγγέλματός τους και τους συναδέλφους συναφών επαγγελμαμάτων και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, στο βαθμό που είναι σε θέση και όπου αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με τα συμφέροντα των πελατών τους, να παρέχουν πλήρη ενημέρωση και αμοιβαίο σεβασμό.
- 5) Χρησιμοποιούν τις δεξιότητές τους μόνο για σκοπούς που συνάδουν με αυτές τις αξίες και δεν επιτρέπουν εν γνώσει τους την κατάχρηση τους από άλλους.
- 6) Ενώ απαιτούν για τον εαυτό τους ελευθερία έρευνας και επικοινωνίας, αποδέχονται την ευθύνη που απαιτεί αυτή η ελευθερία: ικανότητα, αντικειμενικότητα στην εφαρμογή των δεξιοτήτων και ενδιαφέρον για το βέλτιστο συμφέρον των πελατών, των συναδέλφων, των συμμετεχόντων στην έρευνα και των μελών της κοινωνίας.

Για την επιδίωξη αυτών των ιδανικών, τα μέλη του ΠΣΨΘ προσυπογράφουν τις ηθικές αρχές στους ακόλουθους τομείς:

- 1) Ευθύνη
- 2) Επάρκεια
- 3) Ηθικά & Νομικά Πρότυπα
- 4) Εμπιστευτικότητα
- 5) Ευημερία του πελάτη.
- 6) Επαγγελματικές Σχέσεις
- 7) Δημόσιες Δηλώσεις
- 8) Τεχνικές Αξιολόγησης
- 9) Έρευνα.

Η αποδοχή στο μητρώο δεσμεύει ένα Μέλος:

- 1) Να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο πλαίσιο των αρχών και των κανονισμών που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο όπως περιγράφεται παρακάτω και να είναι υπόλογος σε καταγγελίες ή κατηγορίες για ηθικές παραβιάσεις.
- 2) Να παραμένει υπόλογο σε τέτοια παράπονα ή επιβαρύνσεις που εμπίπτουν στην περίοδο της συμμετοχής του ως Μέλος, ακόμη και μετά την παραίτηση του ή τη λήξη της Συνδρομής ή τη λήξη της ιδιότητας Μέλους ή τη διαγραφή του από το μητρώο για οποιονδήποτε άλλο λόγο.
- 3) Να συνεργάζεται πλήρως με τον ΠΣΨΘ και τις «Διαδικασίες Παραπόνων», όπως ορίζονται στο «Έγγραφο 5» του ΠΣΨΘ και με οποιουσδήποτε άλλους επαγγελματικούς φορείς με τους οποίους εμπλέκεται, απαντώντας άμεσα και πλήρως σε ερωτήσεις και αιτήματα οποιωνδήποτε δεόντως συγκροτημένων επιτροπών δεοντολογίας ή επαγγελματικών επιτροπών τέτοιων επαγγελματικών φορέων.
- 4) Να ενημερώνει τους πελάτες του για τις παραπάνω δεοντολογικές του δεσμεύσεις καθώς και για τυχόν τερματισμό της συμμετοχής του ή την διαγραφή του από το μητρώο.

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 1: Ευθύνη

**Γενική Αρχή:** Κατά την παροχή υπηρεσιών, τα Μέλη διατηρούν τα υψηλότερα πρότυπα του επαγγέλματος και αποδέχονται την ευθύνη για τις συνέπειες των πράξεών τους και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσουν ότι οι υπηρεσίες τους χρησιμοποιούνται κατάλληλα.

- 1.α:**
- 1) Τα μέλη έχουν το επαγγελματικό καθήκον να γνωρίζουν ότι φέρουν βαριά κοινωνική ευθύνη επειδή οι συστάσεις και οι επαγγελματικές τους ενέργειες μπορεί να επηρεάσουν τις ζωές άλλων.
  - 2) Τα μέλη πρέπει να παραμείνουν σε εγρήγορση σε προσωπικές, κοινωνικές, οργανωτικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές ή πολιτικές καταστάσεις και πιέσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε κακή χρήση της επιρροής τους.

- 1.β** 1) Τα μέλη πρέπει να διευκρινίσουν εκ των προτέρων με τους πελάτες όλα τα θέματα που μπορεί να αφορούν τη συνεργασία τους.
- 2) Τα μέλη πρέπει να αποφεύγουν σχέσεις που μπορεί να περιορίσουν την αντικειμενικότητα τους ή να δημιουργήσουν σύγκρουση συμφερόντων.
- 1.γ:** Τα μέλη έχουν την ευθύνη να προσπαθήσουν να αποτρέψουν τη στρέβλωση, την κακή χρήση ή την απόκρυψη των ευρημάτων τους από ένα ίδρυμα ή οργανισμό του οποίου είναι υπάλληλοι ή στον οποίο προσφέρουν υπηρεσίες.
- 1.δ:** Ως Μέλη εθνικών ή οργανωτικών φορέων, τα μέλη παραμένουν υπόλογα ως άτομα με τα υψηλότερα πρότυπα του επαγγέλματός τους.
- 1 και:** Ως δάσκαλοι ή εκπαιδευτές, Μέλη,
- 1) πρέπει να αναγνωρίσουν την κύρια υποχρέωσή τους να βοηθήσουν άλλους να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες.
- 2) πρέπει να διατηρούν υψηλά πρότυπα παιδείας παρουσιάζοντας τις πληροφορίες αντικειμενικά, πλήρως και με ακρίβεια.
- 1.ε:** Ως ερευνητές, Μέλη:
- 1) Έχουν την ευθύνη για την επιλογή των ερευνητικών τους θεμάτων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται στην έρευνα, την ανάλυση και την αναφορά.
- 2) Έχουν την ευθύνη να σχεδιάζουν την έρευνά τους με τρόπους που να μειώνουν στο ελάχιστο την πιθανότητα τα ευρήματά τους να είναι παραπλανητικά.
- 3) Έχουν την ευθύνη να παρέχουν διεξοδική συζήτηση για τους περιορισμούς των δεδομένων τους, ειδικά όταν η εργασία τους αγγίζει την κοινωνική πολιτική ή μπορεί να ερμηνευθεί εις βάρος ατόμων συγκεκριμένης ηλικίας, φύλου, εθνοτικής, κοινωνικοοικονομικής ή άλλων κοινωνικών ομάδων.
- 4) Κατά την παρουσίαση ή τη δημοσίευση εκθέσεων της έρευνας ή άλλης συναφούς εργασίας τους, τα Μέλη:
- 1.ζ:** Ως ερευνητές δημοσιεύοντας εκθέσεις της δουλειάς τους, τα Μέλη:
- 1) Δεν πρέπει ποτέ να αποσιωπούν δεδομένα που δεν επιβεβαιώνουν και αναγνωρίζουν την ύπαρξη εναλλακτικών υποθέσεων και εξηγήσεων των ευρημάτων τους.
- 2) Πρέπει να λάβουν τα εύσημα μόνο για τη δουλειά που έχουν κάνει στην πραγματικότητα.
- 3) Πρέπει να διευκρινίσουν εκ των προτέρων με όλα τα κατάλληλα πρόσωπα και φορείς τις προσδοκίες για την ανταλλαγή και τη χρήση ερευνητικών δεδομένων.
- 4) Πρέπει να διατηρούνται στο ελάχιστο οι παρεμβολές στο περιβάλλον στο οποίο συλλέγονται τα δεδομένα

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2: Αρμοδιότητα

**Γενική Αρχή:** Η διατήρηση υψηλών προδιαγραφών επάρκειας είναι ευθύνη που μοιράζονται όλα τα Μέλη προς το συμφέρον του κοινού και του επαγγέλματος της ψυχοθεραπείας συνολικά ή του επαγγέλματος με το οποίο είναι εγγεγραμμένοι στον ΠΣΨΘ. Τα μέλη αναγνωρίζουν τα όρια των

ικανοτήτων τους και τους περιορισμούς των τεχνικών τους. Παρέχουν μόνο υπηρεσίες και χρησιμοποιούν μόνο τεχνικές για τις οποίες έχουν τα προσόντα από εκπαίδευση και εμπειρία. Σε εκείνους τους τομείς στους οποίους δεν υπάρχουν ακόμη αναγνωρισμένα πρότυπα, τα Μέλη λαμβάνουν ό,τι είναι απαραίτητο για την προστασία της ευημερίας των πελατών τους. Διατηρούν γνώσεις για τις τρέχουσες υγειονομικές, επιστημονικές και επαγγελματικές πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχουν.

**2.α:** Μέλη ως επαγγελματίες:

- 1) Πρέπει να αντιπροσωπεύουν με ακρίβεια τις ικανότητες, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την εμπειρία τους.
- 2) Πρέπει να προσκομίσουν ως αποδεικτικά τίτλων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης μόνο τα πτυχία ή τα προσόντα που αποκτήθηκαν από έγκριτα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή αυτά που αναγνωρίζονται από τον ΠΣΨΘ.
- 3) Πρέπει να διασφαλίζουν ότι πληρούν επαρκώς τα ελάχιστα επαγγελματικά πρότυπα, όπως ορίζονται από τα επαγγελματικά κριτήρια του ΠΣΨΘ.
- 4) Πρέπει να σέβονται τις άλλες πηγές εκπαίδευσης, κατάρτισης και εμπειρίας που έχουν λάβει.

**2.β:** Ως επαγγελματίες και ως δάσκαλοι, εκπαιδευτές ή εκπαιδευόμενοι, τα Μέλη πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους με βάση προσεκτική προετοιμασία και ετοιμότητα, ώστε η πρακτική τους να είναι υψηλού επιπέδου και η επικοινωνία να είναι ακριβής, πρόσφατη και σχετική.

**2.γ:** Τα Μέλη πρέπει να αναγνωρίζουν την ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση και προσωπική ανάπτυξη και πρέπει να παραμείνουν ανοιχτά σε νέες διαδικασίες και αλλαγές στις προσδοκίες και τις αξίες με την πάροδο του χρόνου.

**2.δ:** Τα Μέλη πρέπει να αναγνωρίζουν διαφορές μεταξύ των ανθρώπων, όπως αυτές που μπορεί να σχετίζονται με την ηλικία, το φύλο, το κοινωνικοοικονομικό και εθνικό υπόβαθρο ή τις ειδικές ανάγκες εκείνων που ενδέχεται να έχουν μειονεκτική θέση, και πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη εκπαίδευση, εμπειρία ή συμβουλή για να διασφαλίζουν την αρμοστή και κατάλληλη εξυπηρέτηση όταν σχετίζεται με όλα αυτά τα άτομα.

**2.ε:** Τα Μέλη που είναι υπεύθυνα για αποφάσεις που αφορούν άτομα ή πολιτικές που βασίζονται σε αποτελέσματα δοκιμών πρέπει να έχουν κατανόηση της ψυχολογικής ή εκπαιδευτικής μέτρησης, των προβλημάτων επικύρωσης και της έρευνας δοκιμών.

**2.ζ:** Τα Μέλη πρέπει να αναγνωρίσουν ότι προσωπικά προβλήματα και συγκρούσεις μπορεί να επηρεάσουν την επαγγελματική αποτελεσματικότητα.

Τα Μέλη πρέπει να απέχουν από οποιαδήποτε δραστηριότητα στην οποία τα προσωπικά τους προβλήματα είναι πιθανό να οδηγήσουν σε ανεπαρκή απόδοση ή βλάβη σε πελάτη, συνάδελφο ή συμμετέχοντα στην έρευνα.

Τα Μέλη, εάν εμπλέκονται σε τέτοια δραστηριότητα και όταν αντιληφθούν τα προσωπικά τους προβλήματα, πρέπει να αναζητήσουν κατάλληλη επαγγελματική βοήθεια για να καθορίσουν εάν θα πρέπει να αναστείλουν, να τερματίσουν ή να περιορίσουν το εύρος των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων.

**2.η:** Τα μέλη που εισέρχονται σε νέους τομείς δραστηριότητας πρέπει να διασφαλίσουν ότι έχουν ολοκληρώσει όλες τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές απαιτήσεις που σχετίζονται με αυτόν τον τομέα δραστηριότητας, πριν από την άσκηση, και ότι η δραστηριότητά τους

σε αυτόν τον νέο τομέα είναι του υψηλότερου δυνατού επιπέδου και ότι δεν υπάρχει διάλυση σύγχυσης ή σύγκρουση με οποιαδήποτε τρέχουσα δραστηριότητα.

### ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 3: Ηθικά και Νομικά Πρότυπα

**Γενική Αρχή:** Τα ηθικά και ηθικά πρότυπα συμπεριφοράς των μελών είναι προσωπική υπόθεση στον ίδιο βαθμό όπως και για οποιονδήποτε άλλο πολίτη, εκτός εάν αυτά ενδέχεται να διακυβεύσουν την εκπλήρωση των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων ή να μειώσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην ψυχοθεραπεία και στους ψυχοθεραπευτές ή στα συνδεδεμένα μέλη. επαγγέλματα και επαγγελματίες. Όσον αφορά τη δική τους προσωπική συμπεριφορά, τα μέλη είναι ευαίσθητα στα επικρατούμενα κοινοτικά πρότυπα και στον πιθανό αντίκτυπο που μπορεί να έχει η συμμόρφωση ή η απόκλιση από αυτά τα πρότυπα στην ποιότητα της απόδοσής τους ως επαγγελματίες. Τα μέλη γνωρίζουν επίσης τον πιθανό αντίκτυπο της δημόσιας συμπεριφοράς τους στην ικανότητα των συναδέλφων να εκτελούν τα επαγγελματικά τους καθήκοντα.

- 3.α:**
- 1) Τα Μέλη ως επαγγελματίες πρέπει πρώτα να ενεργούν σύμφωνα με τις αρχές του ΠΣΨΘ και στη συνέχεια με τα πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές του ινστιτούτου ή του σωματείου τους που σχετίζονται με την πρακτική.
  - 2) Τα Μέλη πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τους σχετικούς κυβερνητικούς νόμους και κανονισμούς.
  - 3) Όταν ευρωπαϊκοί, εθνικοί, επαρχιακοί, οργανωτικοί ή θεσμικοί νόμοι, κανονισμοί ή πρακτικές (δημόσιες ή ιδιωτικές) έρχονται σε αντίθεση με τα πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΠΣΨΘ, τα Μέλη πρέπει να γνωστοποιούν τη δέσμευσή τους στα πρότυπα και τις οδηγίες του ΠΣΨΘ και, όπου είναι δυνατόν, να εργαστούν για επίλυση της σύγκρουσης.
  - 4) Τα Μέλη ως επαγγελματίες δεσμεύονται να συμβάλουν στην ανάπτυξη τέτοιων νομικών και οιοική-νομικών ρυθμίσεων που εξυπηρετούν καλύτερα το δημόσιο συμφέρον και εργάζονται για την αλλαγή των υφιστάμενων κανονισμών που δεν είναι επωφελείς για το κοινό.
- 3.β:** Ως εργαζόμενοι ή εργοδότες, τα Μέλη δεν πρέπει να εμπλέκονται ή να αποδοκιμάζουν πρακτικές που είναι απάνθρωπες ή που καταλήγουν σε παράνομες ή αδικαιολόγητες ενέργειες. Τέτοιες πρακτικές περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, εκείνες που βασίζονται σε εκτιμήσεις φυλής, αναπηρίας, ηλικίας, φύλου, σεξουαλικής προτίμησης, θρησκείας ή εθνικής καταγωγής στην πράξη, στην πρόσληψη, στην προαγωγή ή στην εκπαίδευση.
- 3.γ:** Στους επαγγελματικούς τους ρόλους, τα Μέλη πρέπει να αποφεύγουν οποιαδήποτε ενέργεια που μπορεί να παραβιάζει ή να μειώνει τα ανθρώπινα, νομικά και πολιτικά δικαιώματα των πελατών ή άλλων που μπορεί να θιγούν ή που μπορεί να παραβιάζει ή να μειώνει τα δικαιώματα των ζώων.
- 3.δ:**
- 1) Ως επαγγελματίες, δάσκαλοι, εκπαιδευτές και ερευνητές, τα μέλη πρέπει να έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι οι προσωπικές τους αξίες μπορεί να επηρεάσουν την επικοινωνία, τη χρήση τεχνικών, την επιλογή και παρουσίαση απόψεων ή υλικού και τη φύση ή την υλοποίηση της έρευνας.
  - 2) Όταν ασχολούνται με θέματα που μπορεί να προσβάλλουν, τα μέλη πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται τις διαφορετικές συμπεριφορές και τις ατομικές

ευαίσθητες που πελάτες ή άλλα άτομα μπορεί να έχουν προς τέτοια θέματα.

#### ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4: Εμπιστευτικότητα

**Γενική Αρχή:** Τα Μέλη έχουν πρωταρχική υποχρέωση να σέβονται την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται από τους πελάτες. Αποκαλύπτουν τέτοιες πληροφορίες σε άλλους μόνο με τη συναίνεση των πελατών (ή των νόμιμων εκπροσώπων των πελατών), εκτός από εκείνες τις ασυνήθιστες περιπτώσεις στις οποίες αν δεν γίνει κάτι τέτοιο πιθανότατα θα προέκυπτε σαφής κίνδυνος για τους πελάτες ή για άλλους. Τα Μέλη ενημερώνουν τους πελάτες για τα νομικά όρια εμπιστευτικότητας. Η συγκατάθεση για την αποκάλυψη πληροφοριών σε άλλους θα λαμβάνεται κανονικά γραπτώς από τους ενδιαφερόμενους πελάτες.

- 4.α:**
- 1) Οι πληροφορίες που λαμβάνονται σε κλινικές, εκπαιδευτικές ή συμβουλευτικές σχέσεις, ή δεδομένα αξιολόγησης που αφορούν πελάτες, υπαλλήλους και άλλους, πρέπει να συζητούνται από τα Μέλη μόνο για επαγγελματικούς σκοπούς και μόνο με άτομα που ενδιαφέρονται σαφώς για την υπόθεση.
  - 2) Με γραπτές και προφορικές αναφορές, τα μέλη πρέπει να παρουσιάζουν μόνο δεδομένα που αφορούν τους σκοπούς αξιολόγησης ή παραπομπής, και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποφυγή αδικαιολόγητης παραβίασης της ιδιωτικής ζωής.
- 4.β:** Τα Μέλη που παρουσιάζουν προσωπικές πληροφορίες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής εργασίας σε γραπτά, διαλέξεις ή άλλα δημόσια φόρουμ πρέπει είτε να λάβουν επαρκή προηγούμενη συγκατάθεση για να το πράξουν είτε να συγκαλύψουν επαρκώς όλες τις πληροφορίες ταυτοποίησης.
- 4.γ:** Τα μέλη μεριμνούν για την τήρηση του απορρήτου κατά την αποθήκευση και διάθεση των αρχείων, καθώς και σε περίπτωση δικής τους μη διαθεσιμότητας.
- 4.δ** Όταν εργάζονται με ανηλίκους ή άλλους πελάτες που δεν είναι σε θέση να δώσουν εθελοντική, ενημερωμένη συγκατάθεση, τα Μέλη φροντίζουν ιδιαίτερα να προστατεύουν τα βέλτιστα συμφέροντα αυτών των ατόμων και συμβουλευούνται κατάλληλα άλλους εμπλεκόμενους.

#### Κανονισμός 5: Ευημερία Πελατών

Τα Μέλη του ΠΣΨΘ σέβονται την ακεραιότητα και προστατεύουν την ευημερία των πελατών. Όταν προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ αυτών των πελατών και των θεσμικών πλαισίων στα οποία εργάζονται τα Μέλη, τα Μέλη διευκρινίζουν τη φύση και την κατεύθυνση της αφοσίωσης και των ευθυνών τους και ενημερώνουν όλα τα μέρη για τις δεσμεύσεις τους. Τα Μέλη ενημερώνουν πλήρως τους πελάτες σχετικά με το σκοπό και τη φύση των υπηρεσιών τους ή/και της συνεργασίας τους και αναγνωρίζουν ανοιχτά ότι οι πελάτες έχουν ελευθερία επιλογής όσον αφορά τη συμμετοχή. Ο εξαναγκασμός των πελατών να συμμετάσχουν ή να παραμείνουν στη λήψη των υπηρεσιών είναι ανήθικος.

- 5α:**
- 1) Τα Μέλη πρέπει να έχουν συνεχώς επίγνωση των αναγκών, των περιορισμών και των δυσκολιών τους και της δυνητικά σημαντικής τους θέσης έναντι των πελατών και των πρώην πελατών.
  - 2) Τα Μέλη δεν πρέπει να εκμεταλλεύονται την εμπιστοσύνη και την εξάρτηση των πελατών για να αποκτήσουν σεξουαλικό, συναισθηματικό, οικονομικό ή οποιοδήποτε άλλο είδος προσωπικού πλεονεκτήματος.

- 3) Τα Μέλη πρέπει να γνωρίζουν συνεχώς ότι οι σεξουαλικές σχέσεις, επαφή ή συμπεριφορά οποιουδήποτε είδους και υπό οποιεσδήποτε συνθήκες με πελάτες και πρώην πελάτες είναι ανήθικες και επομένως δεν επιτρέπονται.
- 5.β:**
- 1) Τα Μέλη πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποφύγουν διπλούς ρόλους ή/και σχέσεις που θα μπορούσαν να βλάψουν την επαγγελματική τους κρίση ή να αυξήσουν τον κίνδυνο εκμετάλλευσης. Παραδείγματα τέτοιων διπλών ρόλων και/ή σχέσεων περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, επαγγελματική μεταχείριση ή έρευνα, με τους υπαλλήλους, τους μαθητές, τους ασκούμενους, τους εποπτευόμενους, τους στενούς φίλους, τους συγγενείς και τα άτομα με τα οποία έχουν ή είχαν στενές ή σεξουαλικές σχέσεις.
  - 2) Όταν οι διπλές ή πολλαπλές σχέσεις είναι αναπόφευκτες, για παράδειγμα σε μικρές κοινότητες, τα μέλη πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη να αποσαφηνίσουν και να διαχειριστούν τα όρια και το απόρρητο της θεραπευτικής σχέσης.
  - 3) Τα Μέλη θα πρέπει να σκεφτούν προσεκτικά και να επιδεικνύουν μεγάλη προσοχή πριν συνάψουν τέτοια διπλή σχέση και ότι μπορεί να κληθούν ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια ή μετά την περίοδο της ιδιότητάς τους ως Μέλος για να λογοδοτήσουν για την κατηγορία κατάχρησης της θέσης τους.
- 5.γ:** Όταν ένα Μέλος συμφωνεί να παρέχει υπηρεσίες σε πελάτη κατόπιν αιτήματος τρίτου μέρους, το Μέλος πρέπει να αναλάβει την ευθύνη να διευκρινίσει τη φύση των σχέσεων σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- 5.δ:** Όταν οι απαιτήσεις ενός οργανισμού απαιτούν από τα Μέλη να παραβιάζουν τις ηθικές αρχές του παρόντος ή οποιουδήποτε άλλου κώδικα δεοντολογίας, τα Μέλη:
- 1) Πρέπει να διευκρινίσουν τη φύση της σύγκρουσης μεταξύ αυτών των απαιτήσεων και των αρχών αυτού ή του άλλου κώδικα δεοντολογίας.
  - 2) Πρέπει να ενημερώνουν όλα τα μέρη για τις ηθικές τους ευθύνες ως μέλη του ΠΣΨΘ και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα.
- 5.ε:**
- 1) Τα Μέλη πρέπει να προβαίνουν εκ των προτέρων σε οικονομικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν τα βέλτιστα συμφέροντα των πελατών τους και πρέπει να διασφαλίζουν ότι αυτές οι ρυθμίσεις γίνονται σαφώς κατανοητές από τους πελάτες τους.
  - 2) Τα Μέλη δεν πρέπει ούτε να δίνουν ούτε να λαμβάνουν καμία αμοιβή για την παραπομπή πελατών για επαγγελματικές υπηρεσίες.
  - 3) Τα Μέλη μπορούν να συνεισφέρουν ένα μέρος των υπηρεσιών εργασίας τους για τις οποίες λαμβάνουν μικρή ή καθόλου οικονομική απόδοση.
- 5.ζ:** Τα Μέλη πρέπει να τερματίσουν μια κλινική ή συμβουλευτική σχέση μόλις είναι εύλογα σαφές ότι ο πελάτης δεν επωφελείται από αυτήν ή όποτε ο πελάτης το ζητήσει, και πρέπει να προσφέρουν να βοηθήσουν τον πελάτη να εντοπίσει εναλλακτικές πηγές βοήθειας.

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 6: Επαγγελματικές Σχέσεις

**Γενική Αρχή:** Τα Μέλη του ΠΣΨΘ ενεργούν με τον δέοντα σεβασμό για τις ανάγκες, τις ειδικές ικανότητες και τις υποχρεώσεις των συναδέλφων τους στην ψυχοθεραπεία, τα συνδεδεμένα επαγγέλματα, την ψυχολογία, την ιατρική και άλλα επαγγέλματα. Σέβονται τα προνόμια και τις υποχρεώσεις των ιδρυμάτων ή των οργανισμών με τους οποίους συνδέονται αυτοί οι άλλοι

συνάδελφοι.

- 6.α:**
- 1) Τα Μέλη πρέπει να κατανοούν τους τομείς αρμοδιοτήτων των συναφών επαγγελμάτων και πρέπει να παραμείνουν ενήμεροι για τις εξελίξεις σε αυτά τα επαγγέλματα.
  - 2) Τα Μέλη πρέπει να κάνουν πλήρη χρήση όλων των επαγγελματικών, τεχνικών και διοικητικών πόρων που εξυπηρετούν τα καλύτερα συμφέροντα των πελατών.
  - 3) Η απουσία επίσημων σχέσεων με άλλους επαγγελματίες εργαζόμενους δεν απαλλάσσει τα Μέλη από την ευθύνη να εξασφαλίσουν για τους πελάτες τους την καλύτερη δυνατή επαγγελματική υπηρεσία, ούτε τα απαλλάσσει από την υποχρέωση να ασκούν προνοητικότητα, επιμέλεια και διακριτικότητα για την απόκτηση της συμπληρωματικής ή εναλλακτικής βοήθειας που απαιτείται.
- 6.β:**
- 1) Τα Μέλη πρέπει να γνωρίζουν και να λαμβάνουν υπόψη τις παραδόσεις και τις πρακτικές άλλων επαγγελματικών ομάδων με τις οποίες συνεργάζονται και να συνεργάζονται πλήρως με αυτές τις ομάδες.
  - 2) Εάν ένας πελάτης λαμβάνει παρόμοιες υπηρεσίες από άλλον επαγγελματία, το Μέλος πρέπει να εξετάσει προσεκτικά αυτή την επαγγελματική σχέση και να προχωρήσει με προσοχή και ευαισθησία στα θεραπευτικά ζητήματα καθώς και στην ευημερία του πελάτη.
  - 3) Τα Μέλη πρέπει να συζητούν τέτοια θέματα όπως ποιό πάνω με τους πελάτες, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος σύγχυσης και σύγκρουσης, και να επιδιώκουν, όπου είναι δυνατόν, να διατηρήσουν σαφείς και συμφωνημένες σχέσεις με άλλους εμπλεκόμενους επαγγελματίες.
- 6.γ:** Όταν προσλαμβάνουν ή εποπτεύουν άλλους επαγγελματίες ή εκπαιδευόμενους επαγγελματίες, τα Μέλη:
- 1) Αποδέχονται την υποχρέωση να διευκολύνουν την περαιτέρω επαγγελματική ανάπτυξη αυτών των ατόμων και πρέπει να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν την ικανότητά τους.
  - 2) Πρέπει να παρέχει κατάλληλες συνθήκες εργασίας, έγκαιρες αξιολογήσεις, επικοινωνιακές διαβουλεύσεις και ευκαιρίες εμπειρίας.
- 6.δ:**
- 1) Τα Μέλη δεν πρέπει να εκμεταλλεύονται τις επαγγελματικές τους σχέσεις με συναδέλφους, υπαλλήλους, υφισταμένους ή άλλους με τους οποίους συνεργάζονται σεξουαλικά ή με άλλο τρόπο.
  - 2) Τα Μέλη δεν πρέπει να συγχωρούν ή να εμπλέκονται σε σεξουαλική παρενόχληση. Η σεξουαλική παρενόχληση ορίζεται ως εσκεμμένα ή επαναλαμβανόμενα σχόλια, χειρονομίες ή σωματικές επαφές σεξουαλικής φύσης που είναι ανεπιθύμητες από το άτομο στο οποίο απευθύνονται.
- 6. και:** Όταν ένα Μέλος γνωρίζει μια ηθική παραβίαση από άλλον επαγγελματία, είναι ανήθικο να παραμένει αδιάφορο. Ανάλογα με τη φύση της παράβασης, το Μέλος αναμένεται να έχει σοβαρή υποχρέωση να χρησιμοποιήσει την επαγγελματική του κρίση με τις κατάλληλες ενέργειες:
- 1) Εάν το παράπτωμα είναι ήσσονος σημασίας και/ή φαίνεται ότι οφείλεται σε έλλειψη ευαισθησίας, γνώσης ή εμπειρίας, το Μέλος πρέπει πρώτα να επιχειρήσει ανεπίσημα να επιλύσει το ζήτημα, φέρνοντας τη συμπεριφορά στην προσοχή του επαγγελματία

με τον κατάλληλο τρόπο και ανά πάσα στιγμή με την κατάλληλη ευαισθησία σε τυχόν εμπλεκόμενα δικαιώματα εμπιστευτικότητας·

- 2) Εάν η παραβίαση δεν φαίνεται επιδεκτική λύσης μέσω και άτυπης διορθωτικής προσπάθειας ή είναι πιο σοβαρής φύσης, το Μέλος πρέπει να την φέρει υπόψη του αρμόδιου ιδρύματος, ένωσης ή επιτροπής επαγγελματικής δεοντολογίας και συμπεριφοράς.

**6.ε:** Όσον αφορά τις επαγγελματικές δημοσιεύσεις, τα μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι:

- 1) Η πίστωση δημοσίευσης πρέπει να αποδίδεται σε όσους έχουν συνεισφέρει σε μια δημοσίευση ανάλογα με την επαγγελματική τους συνεισφορά.
- 2) Οι σημαντικές συνεισφορές επαγγελματικού χαρακτήρα που έγιναν από πολλά άτομα σε ένα κοινό έργο αναγνωρίζονται από κοινού με το άτομο που έκανε την κύρια συνεισφορά που αναφέρεται πρώτο.
- 3) Μικρές συνεισφορές επαγγελματικού χαρακτήρα και εκτεταμένη γραφική ή παρόμοια μη επαγγελματική βοήθεια μπορούν να αναγνωριστούν σε υποσημειώσεις ή σε μια εισαγωγική δήλωση.
- 4) Η αναγνώριση μέσω συγκεκριμένων παραπομπών γίνεται για αδημοσίευτο καθώς και δημοσιευμένο υλικό που έχει επηρεάσει άμεσα την έρευνα ή τη συγγραφή.
- 5) Κατά τη σύνταξη και την επεξεργασία υλικού άλλων προς δημοσίευση, το υλικό δημοσιεύεται στο όνομα της ομάδας προέλευσης, εάν χρειάζεται, με το δικό τους όνομα να εμφανίζεται ως πρόεδρος ή συντάκτης. Όλοι οι συνεισφέροντες αναγνωρίζονται και ονομάζονται.

- 6.ζ:**
- 1) Κατά τη διεξαγωγή έρευνας σε ιδρύματα ή οργανισμούς, τα μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν την κατάλληλη εξουσιοδότηση για τη διεξαγωγή αυτής της έρευνας.
  - 2) Τα μέλη έχουν επίγνωση της υποχρέωσής τους προς τους μελλοντικούς ερευνητές και διασφαλίζουν ότι τα ιδρύματα υποδοχής λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την έρευνα και τις κατάλληλες αναγνωρίσεις για τις συνεισφορές τους.

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 7: Δημόσιες Δηλώσεις

**Γενική Αρχή:** Οι δημόσιες δηλώσεις, οι ανακοινώσεις υπηρεσιών, οι διαφημίσεις και οι προωθητικές δραστηριότητες ενός Μέλους εξυπηρετούν το σκοπό να βοηθήσουν το κοινό να κάνει ενημερωμένες κρίσεις και επιλογές. Τα μέλη αντιπροσωπεύουν επακριβώς και αντικειμενικά τα επαγγελματικά τους προσόντα, τις σχέσεις και τις λειτουργίες τους, καθώς και εκείνα των ιδρυμάτων ή των οργανισμών με τους οποίους μπορεί να σχετίζονται αυτά ή οι δηλώσεις. Σε δημόσιες δηλώσεις που παρέχουν ψυχοθεραπευτικές πληροφορίες ή επαγγελματικές απόψεις ή παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα τεχνικών, προϊόντων, δημοσιεύσεων και υπηρεσιών, τα Μέλη παρουσιάζουν με ακρίβεια και βασίζουν τις δηλώσεις τους σε γενικά αποδεκτά ευρήματα και τεχνικές με πλήρη αναγνώριση των ορίων και των αβεβαιοτήτων τέτοιων στοιχείων.

**7.α:** Όταν ανακοινώνουν ή διαφημίζουν επαγγελματικές υπηρεσίες, τα μέλη μπορούν να αναφέρουν τις ακόλουθες πληροφορίες για να περιγράψουν τον πάροχο και τις παρεχόμενες υπηρεσίες:

- 1) Ονομα.

- 2) Ο υψηλότερος τίτλος ψυχοθεραπείας ή συνδεδεμένος επαγγελματικός τίτλος που αποκτήθηκε από Εθνικό, Ευρωπαϊκό ή άλλο διαπιστευτικό Οργανισμό μαζί με την ημερομηνία και τον τίτλο απονομής (π.χ. κάτοχος ECP)
- 3) Ακαδημαϊκούς και άλλους συναφείς επαγγελματικούς τίτλους.
- 4) Μέλος και είδος Μέλους με ψυχοθεραπεία και επαγγελματικά συναφείς ή συναφείς φορείς.
- 5) Διεύθυνση.
- 6) Ώρες γραφείου.
- 7) Αριθμός τηλεφώνου.
- 8) Μια σύντομη λίστα του είδους των ψυχοθεραπευτικών ή συνδεδεμένων και συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται.
- 9) Μια σαφής δήλωση αμοιβών και τυχόν συμβατικές επιπτώσεις είναι διαθέσιμη πριν από τη συμμετοχή.
- 10) Ξένες γλώσσες ομιλούμενες.
- 11) Πολιτική σχετικά με πληρωμές ασφάλισης ή τρίτων και άλλες σύντομες και σχετικές πληροφορίες.
- 12) Πρόσθετες σχετικές ή σημαντικές πληροφορίες καταναλωτών ενδέχεται να περιλαμβάνονται εάν δεν απαγορεύονται από άλλες ενότητες του κώδικα δεοντολογίας του ΠΣΨΘ.

**7.β:** Κατά την ανακοίνωση ή τη διαφήμιση της διαθεσιμότητας ψυχοθεραπευτικών ή άλλων συναφών επαγγελματικών υπηρεσιών ή δημοσιεύσεων, τα Μέλη,

- 1) πρέπει δεν παρουσιάζουν τη σχέση τους με οποιονδήποτε οργανισμό κατά τρόπο που ψευδώς υπονοεί χορηγία ή πιστοποίηση από αυτόν τον οργανισμό,
- 2) δεν πρέπει να δηλώνει ευρωπαϊκή, εθνική εγγραφή ή θεσμικό ή σωματείο κατά τρόπο που να υποδηλώνει ότι το καθεστώς αυτό συνεπάγεται εξειδικευμένη επαγγελματική ικανότητα ή προσόντα,
- 3) Δεν πρέπει να κάνει ψευδή, δόλια, παραπλανητική ή άδικη δήλωση,
- 4) Δεν πρέπει να κάνει παρερμηνεία γεγονότων ή δήλωση που ενδέχεται να παραπλανήσει ή να εξαπατήσει, επειδή στο πλαίσιο αυτό κάνει μόνο μερική αποκάλυψη σχετικών γεγονότων,
- 5) Δεν πρέπει να παρουσιάζει μαρτυρία από πελάτη σχετικά με την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών ή προϊόντων του Μέλους.
- 6) Δεν πρέπει να κάνει δήλωση με σκοπό ή πιθανό να δημιουργήσει ψευδείς ή αδικαιολόγητες προσδοκίες για ευνοϊκά αποτελέσματα.
- 7) Δεν πρέπει να κάνει μια δήλωση που υπονοεί ασυνήθιστες, μοναδικές, ανώτερες ή μοναδικές ικανότητες.
- 8) Δεν πρέπει να κάνει δήλωση που έχει σκοπό ή είναι πιθανό να προσελκύσει τους φόβους, τις ανησυχίες ή τα συναισθήματα του πελάτη σχετικά με τα πιθανά αποτελέσματα της αποτυχίας απόκτησης των προσφερόμενων υπηρεσιών.

- 9) Δεν πρέπει να κάνει δήλωση σχετικά με τη συγκριτική σκοπιμότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- 10) Δεν πρέπει να κάνει δήλωση άμεσης παρακίνησης μεμονωμένου πελάτη ή κατηγορίας πελατών.
- 7.γ:
  - 1) Τα Μέλη δεν πρέπει να αποζημιώνουν ή να δίνουν οτιδήποτε αξίας σε εκπρόσωπο του Τύπου, του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης ή άλλου μέσου επικοινωνίας εν αναμονή ή σε αντάλλαγμα για επαγγελματική δημοσιότητα σε μια είδηση.
  - 2) Τα μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι μια πληρωμένη διαφήμιση πρέπει να προσδιορίζεται ως τέτοια, εκτός εάν είναι προφανές από το πλαίσιο ότι πρόκειται για πληρωμένη διαφήμιση.
  - 3) Τα μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι μια διαφήμιση, εάν κοινοποιείται στο κοινό μέσω ραδιοφώνου ή τηλεόρασης, έχει προηχογραφηθεί και εγκριθεί για μετάδοση από το Μέλος. Αντίγραφα διαφημίσεων και ηχογραφήσεις εκπομπών πρέπει να φυλάσσονται από το Μέλος.
- 7.δ: Κατά την πραγματοποίηση ανακοινώσεων ή διαφημίσεων "ομάδων προσωπικής ανάπτυξης", συνεδριών ομάδων ειδικού ενδιαφέροντος, μαθημάτων, κλινικών, μελών και φορέων,
  - : πρέπει να παρέχει σαφή δήλωση του σκοπού και σαφή περιγραφή των εμπειριών ή της κατάρτισης που πρέπει να παρασχεθεί·
  - : πρέπει να διασφαλίζει ότι η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η εμπειρία του προσωπικού είναι κατάλληλα καθορισμένες και διαθέσιμες πριν από την έναρξη της ομάδας, του κύκλου μαθημάτων κατάρτισης ή των υπηρεσιών·
  - : πρέπει να διασφαλίζει ότι είναι διαθέσιμη μια σαφής δήλωση αμοιβών και τυχόν συμβατικές επιπτώσεις πριν από τη συμμετοχή.
- 7.ε: Τα Μέλη που σχετίζονται με την ανάπτυξη ή την προώθηση θεραπευτικών τεχνικών, προϊόντων, βιβλίων ή άλλων παρόμοιων που προσφέρονται για εμπορική πώληση πρέπει να καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για να διασφαλίζουν ότι οι ανακοινώσεις και οι διαφημίσεις παρουσιάζονται με επαγγελματικό, επιστημονικά αποδεκτό, ηθικό και ενημερωτικό τρόπο.
- 7.ζ: Τα Μέλη δεν πρέπει να συμμετέχουν για προσωπικό όφελος σε εμπορικές ανακοινώσεις ή διαφημίσεις που προτείνουν στο κοινό την αγορά ή τη χρήση ιδιόκτητων ή μοναδικών προϊόντων ή υπηρεσιών, όταν αυτή η συμμετοχή βασίζεται αποκλειστικά στην επαγγελματική τους ταυτότητα.
- 7.η: Τα Μέλη πρέπει να παρουσιάσουν την επιστήμη και την τέχνη της ψυχοθεραπείας ή το επάγγελμα με το οποίο είναι εγγεγραμμένοι στον ΠΣΨΘ και να προσφέρουν τις υπηρεσίες, τα προϊόντα τους,
  - 1) δίκαια και με ακρίβεια.
  - 2) με την αποφυγή παραποιήσεων μέσω εντυπωσιασμού ή υπερβολής ή επιπολαιότητας.
  - 3) με το να μην υπονοούν ή να δηλώνουν υπεροχή του επιστημονικού τρόπου ή του επαγγέλματός τους έναντι άλλων επιστημονικών τρόπων ή επαγγελμάτων·

- 4) καθοδηγούμενος από την πρωταρχική υποχρέωση να βοηθήσει το κοινό να αναπτύξει τεκμηριωμένες κρίσεις, απόψεις και επιλογές.

**7.θ:** Ως δάσκαλοι ή/και εκπαιδευτές, τα μέλη:

- 1) Πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δηλώσεις τους στους καταλόγους και τα περιγράμματα των μαθημάτων είναι ακριβείς και όχι παραπλανητικές, ιδίως όσον αφορά το αντικείμενο που πρέπει να καλυφθεί, τις βάσεις για την αξιολόγηση της προόδου και τη φύση των εμπειριών των μαθημάτων.
- 2) Πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι ανακοινώσεις, τα φυλλάδια ή οι διαφημίσεις τους που περιγράφουν εργαστήρια, σεμινάρια ή άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα περιγράφουν με ακρίβεια το κοινό για το οποίο προορίζεται το πρόγραμμα, καθώς και τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τη φύση του υλικού που θα καλυφθεί.
- 3) Πρέπει να διασφαλίζουν ότι αυτές οι ποιό πάνω παρουσιάσεις αντιπροσωπεύουν επίσης με ακρίβεια την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την εμπειρία των Μελών που παρουσιάζουν τα προγράμματα και τυχόν χρεώσεις που εμπλέκονται.

**7.ι:** Στις δημόσιες ανακοινώσεις ή διαφημίσεις τους που προσελκύουν συμμετέχοντες στην έρευνα, στις οποίες προσφέρονται κλινικές υπηρεσίες ή άλλες επαγγελματικές υπηρεσίες ως κίνητρο, τα Μέλη πρέπει να ξεκαθαρίσουν τη φύση των υπηρεσιών καθώς και το κόστος και άλλες υποχρεώσεις που πρέπει να αποδεχθούν οι συμμετέχοντες στην έρευνα.

**7.κ:** Τα μέλη έχουν την υποχρέωση να διορθώνουν άλλους που αντιπροσωπεύουν τα επαγγελματικά προσόντα του Μέλους ή συσχετίσεις με προϊόντα ή υπηρεσίες, κατά τρόπο ασυμβίβαστο με τις κατευθυντήριες γραμμές αυτού του κώδικα δεοντολογίας.

- 7.λ:**
- 1) Τα μέλη πρέπει να παρέχουν διαγνωστικές και θεραπευτικές υπηρεσίες μόνο στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής θεραπευτικής σχέσης.
  - 2) Όταν παρέχονται προσωπικές συμβουλές μέσω δημόσιων διαλέξεων ή επιδείξεων, άρθρων εφημερίδων ή περιοδικών, ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών προγραμμάτων, αλληλογραφίας ή παρόμοιων μέσων, τα Μέλη πρέπει να χρησιμοποιούν τα πιο πρόσφατα σχετικά δεδομένα και να ασκούν το υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής κρίσης.

**7.μ:** Κατά την παρουσίαση προϊόντων που περιγράφονται ή παρουσιάζονται μέσω δημόσιων διαλέξεων ή επιδείξεων, άρθρων εφημερίδων ή περιοδικών, ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών προγραμμάτων, αλληλογραφίας ή παρόμοιων μέσων, τα μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι πληρούν τα ίδια αναγνωρισμένα πρότυπα που υπάρχουν για προϊόντα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο μια επαγγελματικής σχέσης.

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 8: Τεχνικές Αξιολόγησης

**Γενική Αρχή:** Στην ανάπτυξη, δημοσίευση και χρήση τεχνικών ψυχοθεραπευτικής ή ψυχολογικής αξιολόγησης Μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την προώθηση της ευημερίας και του βέλτιστου συμφέροντος του πελάτη. Προφυλάσσονται από την κακή χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Σέβονται το δικαίωμα του πελάτη να γνωρίζει τα αποτελέσματα, τις ερμηνείες που έγιναν και τις βάσεις για τα συμπεράσματα και τις συστάσεις του. Μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση της ασφάλειας των δοκιμών και άλλων τεχνικών αξιολόγησης εντός των ορίων των νόμιμων εντολών. Προσπαθούν να εξασφαλίσουν την

κατάλληλη χρήση των τεχνικών αξιολόγησης από άλλους.

**8.α:** Κατά τη χρήση τεχνικών αξιολόγησης:

- 1) Τα Μέλη πρέπει να σέβονται το δικαίωμα των πελατών να έχουν πλήρεις εξηγήσεις για τη φύση και το σκοπό των τεχνικών στη γλώσσα που μπορούν να κατανοήσουν οι πελάτες, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων ρητή εξαίρεση από αυτό το δικαίωμα.
- 2) Όταν οι επεξηγήσεις πρόκειται να δοθούν από άλλους, τα Μέλη πρέπει να θεσπίσουν διαδικασίες για τη διασφάλιση της επάρκειας αυτών των εξηγήσεων.

**8.β:** Τα Μέλη που είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη και την τυποποίηση ψυχολογικών τεστ και άλλων τεχνικών αξιολόγησης πρέπει να χρησιμοποιούν καθιερωμένες επιστημονικές διαδικασίες και να τηρούν τα σχετικά ΕΑΡ, εθνικά και θεσμικά ή οργανωτικά πρότυπα.

**8.γ:** Κατά την αναφορά των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, τα Μέλη:

- 1) Πρέπει να αναφέρουν τυχόν επιφυλάξεις που υπάρχουν σχετικά με την εγκυρότητα ή την αξιοπιστία λόγω των συνθηκών της αξιολόγησης ή της ακαταλληλότητας των κανόνων για το άτομο που ελέγχεται.
- 2) Πρέπει να προσπαθήσουν να διασφαλίσουν ότι οι άλλοι δεν κάνουν κακή χρήση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων και των ερμηνειών τους.

**8.δ:** Τα Μέλη πρέπει να αναγνωρίσουν ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης μπορεί να καταστούν παρωχημένα και να μην αντιπροσωπεύουν μια πλήρη εικόνα των αξιολογούμενων

Τα Μέλη αναγνωρίζουν πως τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων μπορεί να είναι άκαιρα και να μην αποδίδουν την πλήρη εικόνα του θεραπευόμενου.

Τα Μέλη πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποφύγουν και να αποτρέψουν την κακή χρήση μη επίκαιρων μέτρων ή ελλιπών αξιολογήσεων.

**8.ε:** Στην προσφορά βαθμολόγησης και ερμηνείας:

- 1) Τα Μέλη πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίζουν κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία για την εγκυρότητα των προγραμμάτων και των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη ερμηνειών.
- 2) Τα Μέλη πρέπει να αναγνωρίσουν ότι η δημόσια προσφορά μιας υπηρεσίας διερμηνείας θεωρείται διαβούλευση από επαγγελματία σε επαγγελματία.
- 3) Τα Μέλη πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποφευχθεί η κατάχρηση των εκθέσεων αξιολόγησης.

**8.ζ:** Τα Μέλη δεν ενθαρρύνουν ούτε προωθούν τη χρήση τεχνικών ψυχοθεραπευτικής ή ψυχολογικής αξιολόγησης από ακατάλληλα εκπαιδευμένα ή άλλως αναρμόδια άτομα μέσω διδασκαλίας, χορηγίας ή επίβλεψης.

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 9: Έρευνα

**Γενική Αρχή:** Η απόφαση για την ανάληψη έρευνας βασίζεται σε μια ελεγχόμενη κρίση του μεμονωμένου μέλους σχετικά με τον καλύτερο τρόπο συμβολής στην ανθρώπινη επιστήμη και την ανθρώπινη ευημερία. Έχοντας λάβει την απόφαση να διεξαγάγει έρευνα, το Μέλος εξετάζει

εναλλακτικές κατευθύνσεις στις οποίες θα μπορούσαν να επενδυθούν ερευνητικές ενέργειες και πόροι. Με βάση αυτό το σκεπτικό, το Μέλος διενεργεί την έρευνα με σεβασμό και ενδιαφέρον για την αξιοπρέπεια και την ευημερία των συμμετεχόντων (προσώπων ή ζώων) και έχοντας υπόψη τους κανονισμούς και τα επαγγελματικά πρότυπα που διέπουν τη διεξαγωγή της έρευνας με τους συμμετέχοντες.

**9.α:** Στο σχεδιασμό μιας μελέτης,

- 1) το Μέλος πρέπει να αξιολογήσει προσεκτικά την ηθική του αποδοχή·
- 2) Στο βαθμό που η στάθμιση των επιστημονικών και ανθρώπινων αξιών υποδηλώνει συμβιβασμό οποιασδήποτε αρχής, το Μέλος αναλαμβάνει την αντίστοιχη σοβαρή υποχρέωση να αναζητήσει ηθικές συμβουλές και να τηρήσει αυστηρές διασφαλίσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των συμμετεχόντων.

**9.β:** Ένα Μέλος πρέπει να ασκεί ηθική και πρωταρχική ανησυχία όταν εξετάζει εάν ένας συμμετέχων σε μια προγραμματισμένη μελέτη θα είναι «υποκείμενο σε κίνδυνο» ή «υποκείμενο σε ελάχιστο κίνδυνο» σύμφωνα με αναγνωρισμένα πρότυπα.

**9.γ:**

- 1) Το Μέλος διατηρεί πάντα την ευθύνη για τη διασφάλιση της ηθικής πρακτικής στην έρευνα.
- 2) Ο «ερευνητής» είναι επίσης υπεύθυνος για την ηθική μεταχείριση των συμμετεχόντων στην έρευνα από συνεργάτες, βοηθούς, φοιτητές και υπαλλήλους, οι οποίοι, ωστόσο, έχουν παρόμοιες υποχρεώσεις.

**9.δ:** Εκτός από την έρευνα ελάχιστου κινδύνου, το Μέλος πρέπει

- 1) να συνάψει μια σαφή και δίκαιη συμφωνία με τους συμμετέχοντες στην έρευνα, πριν από τη συμμετοχή τους, που διευκρινίζει τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του καθενός·
- 2) να τηρήσει όλες τις υποσχέσεις και τις δεσμεύσεις σε αυτήν τη συμφωνία·
- 3) ενημερώνει τους συμμετέχοντες για όλες τις πτυχές της έρευνας που εύλογα αναμένεται να επηρεάσουν την προθυμία συμμετοχής και εξηγεί όλες τις άλλες πτυχές της έρευνας για τις οποίες οι συμμετέχοντες ρωτούν·
- 4) εξασφάλιση πρόσθετων διασφαλίσεων για την προστασία της ευημερίας και της αξιοπρέπειας των συμμετεχόντων στην έρευνα (προσώπων ή ζώων), σε περίπτωση που δεν γίνει πλήρης αποκάλυψη πριν από τη λήψη ενημερωμένης συγκατάθεσης· και
- 5) εξασφάλιση ειδικών διαδικασιών προστασίας σε έρευνα με παιδιά ή με συμμετέχοντες (άτομα ή ζώα) που έχουν αναπηρίες που θα περιόριζαν την κατανόηση ή/και την επικοινωνία.

**9 και:** Οι μεθοδολογικές απαιτήσεις μιας μελέτης μπορεί να κάνουν τη χρήση απόκρυψης ή εξαπάτησης να φαίνεται απαραίτητη. Πριν από τη διεξαγωγή μιας τέτοιας μελέτης, το Μέλος έχει ιδιαίτερη ευθύνη

- 1) να καθορίσει εάν η χρήση τέτοιων τεχνικών δικαιολογείται από την προοπτική επιστημονική, εκπαιδευτική ή υπονοούμενη αξία της μελέτης.
- 2) να καθορίσει εάν υπάρχουν εναλλακτικές διαδικασίες που δεν χρησιμοποιούν απόκρυψη ή εξαπάτηση· και

- 3) να βεβαιωθεί ότι παρέχονται στους συμμετέχοντες επαρκείς εξηγήσεις το συντομότερο δυνατό.

**9.ζ:** Όσον αφορά τα δικαιώματα των συμμετεχόντων,

- 1) το Μέλος πρέπει να σέβεται την ελευθερία του ατόμου να αρνηθεί να συμμετάσχει ή να αποσυρθεί από την έρευνα ανά πάσα στιγμή·
- 2) το Μέλος, εάν βρίσκεται σε θέση εξουσίας ή επιρροής πάνω στον συμμετέχοντα, φέρει την ευθύνη προσεκτικής σκέψης και εξέτασης στην υποχρέωσή του να σέβεται την ελευθερία του ατόμου να αρνηθεί να συμμετάσχει ή να αποσυρθεί από την έρευνα ανά πάσα στιγμή. Αυτές οι θέσεις εξουσίας περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, καταστάσεις στις οποίες απαιτείται συμμετοχή στην έρευνα ως μέρος της απασχόλησης ή στις οποίες ο συμμετέχων είναι πελάτης ή υπάλληλος του «ανακριτή».
- 3) το Μέλος πρέπει να γνωρίζει ότι τα δικαιώματα του ατόμου υπερισχύουν των αναγκών του Μέλους για την ολοκλήρωση της έρευνας.

**9.η:** Κατά τη διεξαγωγή έρευνας το Μέλος,

- 1) πρέπει να προστατεύει τον συμμετέχοντα από σωματική και ψυχική δυσφορία, βλάβη και κίνδυνο που μπορεί να προκύψει από ερευνητικές διαδικασίες και εάν υπάρχουν κίνδυνοι τέτοιων συνεπειών, το Μέλος πρέπει να ενημερώσει τον συμμετέχοντα για το γεγονός αυτό·
- 2) δεν πρέπει να χρησιμοποιεί ερευνητικές διαδικασίες που ενδέχεται να προκαλέσουν σοβαρή ή μόνιμη βλάβη σε έναν συμμετέχοντα, εκτός εάν η αποτυχία χρήσης αυτών των διαδικασιών μπορεί να εκθέσει τον συμμετέχοντα σε κίνδυνο μεγαλύτερης βλάβης ή εκτός εάν η έρευνα έχει μεγάλο δυνητικό όφελος και έχει λάβει πλήρως ενημερωμένη και εθελοντική συναίνεση από κάθε συμμετέχοντα συμμετόχος·
- 3) πρέπει να ενημερώσει τον συμμετέχοντα σχετικά με τις διαδικασίες επικοινωνίας με το Μέλος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά τη συμμετοχή, εάν προκύψουν άγχος, πιθανή βλάβη ή σχετικά ερωτήματα ή ανησυχίες·
- 4) πρέπει να γνωρίζει ότι η συγκατάθεση που λαμβάνεται από τον συμμετέχοντα δεν περιορίζει τα νόμιμα δικαιώματά του ούτε μειώνει τις νομικές ευθύνες του Μέλους.

**9.θ:** Αφού συλλεχθούν τα δεδομένα,

- 1) το Μέλος πρέπει να παρέχει στον συμμετέχοντα πληροφορίες σχετικά με τη φύση της μελέτης και να προσπαθεί να άρει τυχόν παρανοήσεις που μπορεί να έχουν προκύψει·
- 2) όπου οι επιστημονικές ή ανθρωπίνες αξίες δικαιολογούν την καθυστέρηση ή την απόκρυψη αυτών των πληροφοριών, ο «ερευνητής» φέρει ειδική ευθύνη να παρακολουθεί την έρευνα και να διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν επιζήμιες συνέπειες για τον συμμετέχοντα.

**9.ι:** Όπου οι ερευνητικές διαδικασίες οδηγούν σε ανεπιθύμητες συνέπειες για τον μεμονωμένο συμμετέχοντα, το Μέλος έχει την ευθύνη να εντοπίσει και να αφαιρέσει ή να διορθώσει αυτές τις συνέπειες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων.

**9.κ:** Όσον αφορά την εμπιστευτικότητα,

- 1) το Μέλος πρέπει να γνωρίζει ότι οι πληροφορίες που ελήφθησαν σχετικά με έναν συμμετέχοντα στην έρευνα κατά τη διάρκεια μιας έρευνας είναι εμπιστευτικές, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά εκ των προτέρων· και
- 2) όταν υπάρχει η πιθανότητα ότι άλλοι μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες, αυτή η δυνατότητα, μαζί με τα σχέδια προστασίας του απορρήτου, πρέπει να εξηγηθούν στον συμμετέχοντα από το Μέλος ως μέρος της διαδικασίας για τη λήψη συγκατάθεσης μετά από ενημέρωση.